

Передплата

на «РУСЛАНА» виносить:

в Австрії:

на цілий рік . . . 12 р. ав.
на пів року . . . 6 р. ав.
на чверть року . . . 3 р. ав.
на місяць . . . 1 р. ав.

За границею:

на цілий рік . . . 20 рублів
або 40 франків
на пів року . . . 10 рублів
або 20 франків
Поодинокое число по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня
крім неділь і руских св'ят
о год. 6-й пополудни.

Редакція, адміністрація і
експедиція «Руслана» під ч. 9
ул. Коперніка. — Експедиція
місцева в Агенції Ляндовского
в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише
на попереднє застережене. —
Рекламації неопечатані вільні
від порта. — Оголошеня зви-
чайні приймають ся по ціні
10 кр. від стрічки, а в «Наді-
сланім» 20 кр. від стрічки. По-
дяки і приватні донесеня по
15 кр. від стрічки.

Голос на часі.

Перед нами лежить брошурочка, над-
писана: «Hasła wyborcze», д-ра Ник. Рей.
Межи иньшими сказано там: Під теперіш-
ню хвилю оклик: «солідарність кола» не
вистарчить, а треба послам польским ста-
нути на більше реальнім ґрунті, іменно
упізнати ся о екзистенцію пролетари-
яту сільського, т. є. о право до життя тих,
що не мають ні посади, ні хати, а наколи
є в них дрібочка землі, живуть лише з тру-
ду рук своїх і мають право закликати: Пра-
вительство, коли не хочеш, щоби ми стали
злочинцями; християни, коли не хочете,
щоби ми злочином доходили до хліба —
то дайте нам працю, щоби ми хоч на зав-
тра собі заробили. Щобиж подати пролета-
риятви сільському екзистенцію, др. Рей
домагає ся і управилення еміграції, що
сполучене з конечністю засновування ко-
лоній; усунення диспропорції в господа-
рстві внутрішнім краю, дбання про активний
білянс краю і заведення інституцій рен-
тових господарств сільських.

Толкуючи про еміграцію, каже др.
Рей, що прояви еміграції виступають най-
сильніше в західній часті Галичини, звід-
ки люди громадно виселяють ся за заробіт-
ком, бо такого заробітку не находять
в краю. Люди ті йдуть на Шлеск, Мораву,
Угорщину, в Конґресівку, до Саксонії, Па-
лятинату, Сербії, Данії, навіть за море до
північної Америки. Цілею їх є заробити,
щоби відтак по повороті домів закупити
кусень землі під хату і бараболю, корову
для дітей, а лишній гріш обернути на про-
мисл або торгівлю. Про еміграцію з всхід-
ної Галичини др. Рей не хоче говорити. Ся
еміграція після его погляду, се овечий
біг в пропасть, тим страшніша, що
хороблива. Людність, яко найцінніший
скарб народу, покидає громадно раз на все
рідний край.

Суспільне господарство занедбане
зовсім після думки д-ра Рей. Поправу его
спиняють з одної сторони деякі коштвні
закони, з другої сторони не думає ніхто
про так важні річі, якими суть комасация,
парцеляция, меліорація і ординації хлоп-
ські. Рівнож треба усунути диспропорцію
в посіданю.

Переходячи до білянсу краевого,
др. Рей замикає очи на вид его пасивно-
сти. На тім поли видка не лише цілковита
застоя, але замітний навіть регрес. Експорт
наш упадає а імпорт заграничних виробів
забирає нам весь гріш з краю. Нашим тру-
дом живуть другі.

А рентові господарства хлопські?
— питає др. Рей і каже: Проект до зако-
на о закладаню таких ординацій хлопських
стояв виправді на порядку деннім ради дер-
жавної, але его усунено заходами февда-
лів німецько-чеських і — «кола» польского.

До слів дра Рей не потрібно широкого
коментаря. Слова ті розумні і щирі. Се по-
клик не буденний. А є він плодом обектив-
ної обсервації сумних умовин економічних,
посеред яких прийшло ся жити виницім
поколінням. Поклику сего не можна легко-
важити. Вийшов він може крихту за пізно,
але добре що вийшов іменно з того круж-
ка, з котрого подібні голоси дуже рідко
виходять.

Мимо того попробуємо до слів дра
Рей докинути деякі наші уваги.

Про еміграцію яко таку і про пасив-
ність білянсу краевого говорити не будемо.
Се суть лише зверхні симтомати лиха,
що криє ся глибше. Люди емігрують пово-
отно або безповоротно, бо з одної сторо-
ни брак заробітку, з другої — брак землі.
Не буде сих недостатків, то еміграція са-
ма собою устане або бодай зменшиться ся.
Білянс краєвий знов не стане поти актив-

ним, поки не спроможемо ся самі на про-
дукцію доси імпортованих продуктів.

Есенція річі, котрій др. Рей посвя-
тив свою студію, лежить в двох других
ним порушених точках, іменно: в лихій
суспільній господарці і в браку по-
зитивної опіки над дрібним госпо-
дарем земельним. Ніс Rhodos! Суспіль-
на господарка дійсно занедбана у нас, а
наколи від часу до часу замітний якийсь
порив в тім напрямі, то буває він так не-
смілий і доривочний (без системи), що
плоди з него незначні або ніякі. Наша
господарка дасть ся поправити, але треба
нам з всею консеквенцією і рішучістю
приложити руки до: 1) облекшеня вся-
ких найрізномордніших і нераз навіть не-
потрібних люксових тягарів, що давлять
хлібороба галицького; а 2) треба нам по-
зитивно ділати, щоби всяку земельну
посілість не лише удержати але і зробити
рентовнішою.

До облекшеня хліборобів зроблено до-
перва перші і то малозначущі кроки. Опу-
сти і відписи податку ґрунтового се капля
роси. Нам час спитати себе, чи ми з одно-
го боку не намножили за багато деяких
інституцій коштвних, а не коньче потрі-
бних, та чи доходи наші краєві обертаємо
на цілі продуктивні? Нам треба застано-
вити ся над причинами, длячого більша
посілість не упримисловляє ся по-
степенно, як се діє ся в других краях
коронних, щоби з менших просторів зе-
млі тягнути більші користи а пролетари-
ятові сільському подати не лише лучний і
постійний заробок, але і зарадити беззе-
мельності, що пхає селянина до емігра-
ції? А вжеж найважнійше питане буде те,
длячого послі польські в давнійшій раді
державній так дуже опирались заведеню
спілок хліборобських і рентових го-
сподарств, коли факти і досвід учать,
що лише через ті інституції власитель

4)

З сільських образків.

Михасьо.

(Дальше.)

VIII.

Тимчасом Антонова родина побільшила ся;
за тих кілька літ, его хата наповнила ся нови-
ми маленькими гостями: двома хлопцями та
трема дівчатками. А всі они такі хороші, такі
здорові, рум'яні як ягідки; лише обіймай, пести
та цілуй. Антін ставши батьком так численної
родини, став ще більше та щиріше працювати.

— Ти би приймив собі якого наймита, хо-
тий погонича, не мотикавбиш так собою всюди
— казала Марина нераз до Антона.

— Абож є за що?... Михасеві дай, тим ді-
тям дай, податок заплати, ба і на себе тай
на тебе треба, а з чого?! видиш, який нині з
поля хосен: одно град, друге вода! — каже
Антін.

— Не журись, якось то буде! — розважає
Марина.

— Та буде, але як, ані я ані ти не знаєш,
коби лиш не гірше!

І Антін звивав ся по фірманках, отіпав со-
бою в літі по косовицях, вганяв по зарібках,
взагалі дбав, щоби все не вертати до хати з
голими руками але принести як не гріш то бо-
дай який гарчик збіжа, кусник хліба, або яко-
гось патики. Тай і Марина не дармувала, она
не тільки сама в огороді і в полі працювала
від рана аж до вечера, але заправляла до ро-
боти і старші діти.

Юрцуню, бігай-но подиви ся до коний, мо-
жебиш татови троха поміг, треба приучувати ся
до роботи! — наганяла Марина найстаршого
свого сина. — А ти Юстино заколиши Федька,
не дармуй!... Тай так цілій родині переходив
божий депь в праці і труді.

Тимчасом Михасьо ліз висше та висше у
школах. Ціла Антонева родина запобігала як
могла, щоби тільки зібрати троха гроший для
Михася: то на книжки, то на одежу, на чере-
вики та на заплату хати. Навіть маленькі Ан-
тонові дівчатка бігали до двора в літі на цілу
днину обривати з величезних тичок хміль, за-
мазували острим пахучим хмелевим товщом не
лише руки але і твар, однак все у вечір при-
носили по шістьці зарібку та віддавали мамі.
Антін що тижня в торговий день відвозив си-
нови до міста хліба, деяких круп, омасти та
всякої їди; — коли-же в осени або на весну
випала лиха дорога так, що годі було заїхати,

тоді Марина брала клуночок на плечі і двигала
его сама Михасеві.

— Я ще молода, здорова, пійду та віднесу,
щоби люди не говорили, що сироту моримо го-
лодом; — а може — може колись на старість
згадає і мене та зайде в слабости ліпше як
своя дитина! — говорила нераз Марина.

Другі Антонові діти за той час попідро-
стали, хлопці вирости уже на добрих погоничів,
а дівчата уже і хату позамітають і праці до-
глянуть і води наносять і худібку попасуть.
Однак сам Антін постарів ся, подав ся, згорбив
ся та з праці і з труду здихавичів. Нераз в зи-
мї як зачне на печи кашляти, то чути аж до
сусідів. Що не робить Марина і молоко пра-
жить з часником і смальцем, і до грудий при-
кладає бореукового сала, і наперснику варить,
нічого не помагає.

— Все би добре, коби не капель та не за-
духа, — каже Антін — ще бим ся не полінував

— По що тобі так до роботи квапитись —
розважає Марина — маєш хлопці, полежи собі,
в теплі, они все зроблять.

Д. Л.

(Далі буде).

землі зміг би ся увільнити від тих великанських довгів, якими обтяжена земля наша. Таж відомо, що самі довги гіпотечарні від 1868—1892 року зросли в Галичині (на більшій і меншій посілости) з 154 на 255 мільонів золотих. Се значить, що хлібороби галицькі в самих процентах платять банкам річно (рахуючи лише по 6%) 15 мільонів. Труд їх пожирає капітал. Таж звісно і те, що більша посілість переходить майже в геометричній прогресії в руки чужі, а дрібна через руки лихварів по лихварських цінах. Чи одиниця в силі остати ся в тих услівях? Чи не крайній час лучити ся всім хліборобам в спілки, при котрих і через котрі можливі лише такі річи, як комасація, парцеляція і меліорація, котрі др. Рей уважає справедливо за *conditio sine qua* не поправить ся доля хліборобів? Тоді і счезне звільна і без наглих потрясень та диспропорція в посіданню, на котру др. Рей указує яко на аномалію. Тоді і не буде тих всіляких причин, що пруть людей наших в чужину, хиба що лишить ся еміграція здорова, поворотна, для збогачення краю і скріплення інтензивности господарства земельного, бо про закладане кольоній думати нам годі.

Гадки дра Рея мусимо проте повитати яко симптом вірадиний. Слі ще не спромогли ся ми на діла, то думаймо бодай серіозно над нашим економічним положенням і глядаймо доріг до виходу...

Додамо, що посли рускі ради державної не лише не противили ся законови о примусових спілках хліборобських, але при всякій нагоді уминали ся уперто о ухвалені такого закону. Спілка хліборобська, се та сама сила, яку промисл і торгівля розвинули і розвивають через акційні товариства. Оніж і панують, а хлібороб немічний, бо несконсолідований.

„Прапоръ“

місячник суспільно-політичний і економічний для руско-католицького духовенства в Перемишлі під редакцією дра Кормона, адвоката краєвого.

В часі львівського синоду зійшов ся був поважний кружок молодших священників в комнатах „Просвіти“ у Львові на нараду, на котрій застановляв ся вже тоді над потребою заснування руско-народного товариства політичного о характері католицьким, о видаванню такої самої часописи, а заким би се було можливе, хотів як найскорше мати научний журнал, котрий би з становиска наукового пояснював новітні квестії суспільно-політичні і релігійно-церковні в душі сьв. католицької віри. Народи покінчено тим, що всі згодили ся одногласно на потребу католицького товариства, часописи і журналу.

Сеї осени постанови тої наради увійшли в житє. Основано кат. р.-нар. товариство і щоденну часопис у Львові а в Перемишлі ненадійно появив ся „Прапоръ“ журнал для духовенства. Здавалось би, що ті події на рідній нашій ниві ураджують богобоязливу Русь, сли вже не цілу, то бодай ту її частину, що непохитно держить ся основ сьв. кат. віри не тільки в приватнім але і в публичнім житю. Дійсність завела; показало ся, що Русини від теорії до практики дуже далеко. Що Русин признає в теорії, се побиває в практиці. Правду сїх слів стверджує докладно перше число „Прапора“.

„Прапоръ“, що від першої до останньої сторони голосить ідею католицьку, що на кожній стороні взиває до борби за правду і справедливість, — в практичній застосованню тої ідеї okazaв ся на жалі і сором розпінателем „русского католицького товариства“. Найлютіші вороги ліберальні, радикальні і прочі пощадили се нове католицьке товариство бодай до того часу, заким значе оно свою роботу. Прапор, письмо католицьке побиває католицьке товариство, що ще не уконституувало ся, не показало нічим своєї роботи; та називає его, що се лиш вивіска католицької фірми, під котрою буде вести ся господарка „в етично ліберальнім духу“. „Прапоръ“ скажемо до тебе словами „Монітора“: „Бій ся Бога, що ти говориш! Всевідучість — після католицької науки, після тобою голошеної „прав-

ди і справедливости Божої“ — се власність Господа.

Католицькому органі, а ще такому, що на кожній своїй стороні аж до переситу говорить про „правду і справедливість Божу“, випадало доконче почекати бодай до тої хвилі, коли ще йому не любе товариство прогрішить ся против своєї фірми. Після твердження „Прапора“, се молоде кат. товариство для того злим, що в нїм є скомпромітовані люди і то через то що мовчать на ліберальну господарку. На се говорить наука католицька трохи иначе. Чи попередні грішники не ставали найревнійшими християнами, як Савль, Магдалена і прочі. Такий закид правда робили і Христови, що їсть в домах грішників, що стикає ся з грішниками, але сей закид робили лиш вороги Христа. Тож закид подібний кат. товариству, не видержує найменшої критики не то на основі католицькій, але навіть на людській. Деж та так шумно голошена „правда і справедливість Божя“. „Прапоръ“ хотіючи представити, — бо то є дійсність ціль першого его числа — в неправдивім світлі основане катол. товариство на Русі, ціль зїзду відпоручників деканальних, та підсунути ложні інтенції Епископатови, зділав власне то, против чого ніби то воює. „Прапоръ“ застерігає ся против вивіски католицької, під котрою має вести ся робота в „етично ліберальнім духу“ а тож власне кардинальний гріх першого числа „Прапора“. І ліберал не важив би ся так надужити енцикліки Его Сьв. Папи, як се зроблено в Прапорі. В артикулі Прапора під заголовком: „Положене руского народа і як йому зарадити“, оснував автор свої виводи на підставі енцикліки з 10 січня 1890. Місто представити своїм читателям положення народа і средства на поладжене того невідрадного положення, автор заложив тему збуває пустими фразами. У него причиною злого лібералізму і партійні спори. Средствами на се має бути борба за „правду і справедливість Божу“. Годимо ся на се вповні. Мусимо однак отверто осявідчити, що автори так лібералізм як і борба за правду і справедливість, се лиш охоронний вал, ізза чого він без боязні хоче стріляти власне не в що иншого а в ту „правду і справедливість Божу“.

Лібералізм, котрий „прапоръ“ так обурює ся се его куля, котрою він цїлить по майстерски. З лібералізмом прапор милосердїйно ся обходить, як з катол. товариством. Коли в руським кат. товаристві видить всяке зло, так про лібералізм каже: „цїлею лібералізму є використування темних мас“. Після катол. науки се не основа а наслідки вже лібералізму. Основною цїлею лібералізму се: 1) атеїзм, 2) антихристиянізм 3) фундаментальні блуди як: мильне понятє чоловіка і суспільности. Лібералізм розходить ся передовсім о знищенє поваги Бога найперше в напрямі політичнім, а потім в напрямі релігійнім. В тій цїлі послугує ся він не погамованою свободою мислїй, слів, друку і поступків. Се квітценція лібералізму. О тїм прапор не згадує. Може не був би згадував і про визискування мас, коби не було ходило йому о одну ціль его а іменно: Прапор хотів переконати читателїв, що помежи основателями кат. товариства є люди, що мовчать і не ведуть борби против „визискування мас“, тож они поклонники лібералізму, а католицьке товариство то параван для їх згубних цїлій. То пересвідченє впоїти в публіку, се перша і остання ціль „Прапора“. Автори Прапора думали, що оперши свої виводи на енцикліки та на кількох цитатах сьв. письма зможуть легко допнати своєї задушевної цїлі. Основателі „Союза“ по словам Прапора мовчать на визискування і не ведуть борби „за правду і справедливість Божу“ а навіть за концесії (не сказано навіть для кого) позволяють правду і справедливість в народі знасилувати. Прапор поймає відай борбу за знасилувану правду і справедливість Божу так, що треба криків голосних, пустих маніфестацій, пологань маніхерами, записаними кулаками, бурливими вічами в спілці з лібералами, радикалами, атеїстами, паломниками і прочими, сли Прапор поймає ще ту борбу так, що належить лучити ся з людьми що зневажають або не узнають ніякої влади і пеують нераз найкрасну роботу єї, кидаючи фальшиві підозріння і клевети, або що треба ще більше причинити розярення, то певно до такої борби кат. товариство рук не приложить з та-

кими людьми в спілці не піде, хотай би его і розпняв Прапор.

Слиби Прапор хотів судити членів катол. товариства не по ліберальній, непогамованій свободі мисли, слова, друку і поступків, а дійсно по науці енциклік сьв. Отців і науки Христової то знав би, що те мовчанє о знасилуванє правди Божої у тих людей, є мовчанє хиба по духу науки ліберальної а нема у них мовчаня ніколи по духу науки Христа. Правда — місто мира не понесли они огня і меча, а навіть не пологали ними; місто будівлі не хотіли рїйни, місто убийства бажали відродженя, замість сліз і нарікань хотять класти оправдані бажаня і відповідні лікарства, а місто вести борбу о знівеченє і зогидженє властїй, хотять тим властям пригадувати обовязки взглядом горожан. А така власне борба за правду і справедливість Божу се борба католицька відповідаюча духови цитованої енцикліки як рівнож булі Боніфатія VIII. „Unam Sanctam, енци. Пія IX „Quanta Cura“ Syllab-усови“. Инше толкованє енцикліки Прапором є акатолицьким і відай навіть ліберальним. Так — справді толкованє енцикліки Прапором вишло дуже ліберальним. Оно мусіло таким вийти, бо инакше годі би було Прапорови знайти тих людей в катол. товаристві, що то помагують правду Божу знасилувати.

Найбільшим соромом Прапора се его неконсеквенция. Закидує Прапор, що у Русинів найбільше зла для того, що є між ними люди, що средства уважають за ціль, а сам так поступив. „Борба про правду і справедливість Божу“ се в рамках Прапора не ціль подлученя положеня народного, але средство, котрим намагав ся кинути острацизм на всіх, що не годять ся на спосіб его борби.

Як зарадити лихови народному на те Прапор відповів: Треба борби за правду і справедливість Божу і єдности. Як однак та борба має бути, яких средств до того хоче автор ужити, сего виразно він не каже. Ми розуміємо причину мовчаня. Радикальних средств, средств брутальних і средств непогамованої свободи Прапор не може поручувати і не сьміє яко католицьке письмо.

На средства нами вишенє згадані Прапор видно не годить ся, бо инакше кат. товариство остало би ся без закидів а фарисейство Прапора і для найнавійшого католика остало би ся фарисейством.

Вісти політичні.

„Новому Времени“ і „Московским Ведомостям“ зібрало ся на велику любов до Словян австрійських, іменно до Чехів. На днях принесли оба ті дивниці статї, в котрих тїпнуть ся вправді успіхами Словян австрійських, що ось то ті Словяне зуміли висвободити ся зпід гегемонії Німців австрійських, однак в доброті свого серця перестерігають сїм Чехів, щоб-то не дуже вірили обітницям теперішнього правительства, котре мабуть хоче Чехів лише використати для угоди з Угорщиною. Треба жадати більше конкретних приречень від кабінету гр. Баденього — кажуть згадані псевдо-опікуни Словян австрійських, а на ділі болять їх се, що Чехи зійшли з дороги опозиційної, котра так дуже припадала до душі російським дивникам, бо не допускала до внутрішнього скріплення Австрії.

„Vaterland“ виступає в першій статії против мирних змагань сойму моравського, іменно против витвореня тамже національних курій і подїлу ради шкільної краєвої на дві секції національні. Се має бути лише хитрий маневр Німців моравських, щоб раз на все забезпечити собі становище в видїлі краєвїм, в комісіях і в радї шкільній краєвїй. Розуміє ся, що Vaterland виступає і против подібного внесеня пос. Шлезінгера в соймі чеським.

Сойм долишно-австрійський замкнено 17 лютого. „N. fr. Presse“ згадуючи про ту сесію, каже, що в жаднім соймі не панувала така брутальність против меншости (ліберальної), як в соймі центральної провінції австрійської. Форми приличности і парламентаризму подоптано, всюди видний був тероризм і бойкот. Се проста пародія конституціоналізму. Замітною при тїм була проява, що Люетер і правительство йшли

з собою рука в руку. Вороги колишні стали щирими друзими...

В соймі чеськім мотивував др. Пацак своє внесення на управління язику урядового в автономічних тілах. Виділ краєвий виїс на порядок денний план організації кредитового фонду ім. цесаря Франц Йосифа для запомогти дрібним рішників, котрий то фонд ухвалено для звеличання 50-літніх роковин панования цесаря.

Надійшли віденські вісти, що Цісар відложив свій виїзд на Кап Ст. Мартен. З сего по сутіку Цісаря висновують здогади, що ситуація на Веході заострила ся. Біржа приняла сю відомість зниженем курсів.

Великі держави, що так супротивляли ся грецькій акції на Креті, починають вже трохи прихильніше відносити ся до Греції. Позавчера позволили держави Греції виладувати на Крету провіант для грецького войска. Адмірал італійський пересилає комендантові грецької ескадри вино і робить різні прислуги. Грецькі войска здобули твердиню Викоїєс. Зі сторони грецької упало 11 вояків і одного поручника ранено а Турків упало понад сотку і 250 взято до неволі. Греція не робить собі нічого з погріз Туреччини. Коли Ісмаїл баша вислав письмо до грецького полковника Васоса ззиваючи его до безпovolочного опущення Крети, бо в противнім случаю, коли спіймають его турецькі войска, не буде ся его уважати за воєнного полонника а за простого рабівника, Васос в очах післанця подер се письмо.

Султан приказав робити як найскорше всякі приготавання, щоби его флота могла бути спосібною до воєнної служби. При тій нагоді показало ся однак, що турецька флота знаходиться в так оплаканім стані, що виєквіповане єї потягнуло би за собою величезні суми, котрих на щастє не ма.

Населенє Греції має велику охоту до війни. В тій цілі творить повстанчі відділи і висилає їх на границю Туреччини. Один з таких відділів завів вже борбу з Турками 16 с. м. цід Наслицією. Турки однак побили сей відділ.

Новинки.

— **Посвященє Преосв. Епископа Константина Чеховича** в Перемишлі відбуло ся в неділю дня 21 лютого вельми торжественно і величаво при участі найвищих достойників церковних і світських, численного духовенства і множества народа. Торжество тривало від год. 9 до 1-ої в полудне, почім відбув ся обід на 250 осіб в забудованю капітульнім. Вечером устроїли руско-народні товариства в честь новопосвященого Владика Академію при численній участі публіки. Ширше справозданє подамо завтра.

— **Аргументи «Дѣла».** Додаток до «Галичанина» аргументує дуже досадно. В однім з недавних чисел «Руслан» подали ми замітку над протестами, що впливають до сойму в справі проекту збірних громад. Ту справу назвали ми неактуальною, над котрої переведенем ніхто серіозно не думає. При тій гадці обстаємо до нині і не можемо змінити ні слова, з того, що ми сказали. «Дѣло, озлобило ся на наші замітки, бо звисна річ, що ціла акція нашої опозиції ограничає ся на полоханю людей і на висиланю протестів против таких справ, котрих переводити ніхто не гадає, а не входячи в наші аргументи, називає наші замітки «простою брехнею». Дарують панове Белеї і Струсевичі, що против подібних аргументів воювати не будемо.

— **25-літній ювілей.** Дня 5-го марта с. р. буде обходити о. Корн. Мандичевский, парох в Надвірній, 25-літній ювілей свого урядовиня яко маршалок ради повітової. То незвичайний і може одиникий в краю случай такого ювілею і тому надвірнянська рада повітова хочаця почтити свого довголітнього і ревного маршалка ухвалила одногласно установити з фондів повітових стипендію для одного ученика низшої школи рішничої родом з Надвірнянщини. Крім того ухвалила рада повітова зложити в згаданім дни ювілатови сердечні благожелання і подяку за працю і труди положені в так довгім часі для повіта.

— **Ревізії** відбули ся на днях в штабі наших москвофілів у Львові, іменно у Маркова і Мончаловського. Ревізії ті стоять в звязи з увязненням Ванічка і Бартмана.

— **На запитанє наше,** чи правда се, що Русини стрийські сполучили ся з соціалістами до спільної акції виборчої, одержали ми з компетентного жерела поясненє, що не соціалісти а робітники стрийські без різниці народности предложили Русинам стрийським аліанс до такої акції. Рівнож пояснено нам, що руске съв'язненство не має з тою акцією нічого спільного. По-

ясненню такому хочемо, поки-що, дати віру. Не думаємо бо, щоби Русинам стрийським не була звисна відозва соціалістів австрійських, видана і розкинена на днях по Галичині, а підписана жидами: Вік. Адлером, Бером, Еленбогеном і провідниками соціалістів польських; Дашинським, Гудецом, Козакевичем і др.

— **3 Перемишля** доносять, що 21 лютого увязнено там пос. Новаковського і Вітика і відставлено до суду. Наказ увязнення виїшов від староства. Ходять слухи, що причиною увязнення суть бесіди обох про поділ двірських ґрунтів межі селян.

— **Грецько-католицька церква в Царгороді.** Квестия з'єдинення церков, обговорювана в енцикліці Єго Сьватости Пани Льва XIII, починає звільна в теорії переходити в практику. Сими днями посвящено в Царгороді і першу церкву для християн обряду грецько-всхідного, признаючи сьв. Отця, Папу римського за голову церкви. З'єдинені християни в Царгороді не мали до того часу своєї церкви, деби могли відправляти богослуженє після всхідного обряду; до тепер відправляло ся богослуженє з'єдинених в костелах римско-католицьких. Церкву для християн всхідно-католицького обряду знаходиться в часті міста «Стамбул», в вірменській ділянці Кумкапу. Давнійше був то костел парохіяльний сьв. Анастазій. На посвяченю були представителі духовенства греко-католицького з апостольським вікарієм монс. Бонеті і єпископ вірменсько-католицький.

— **Нелюба інтерпеляція.** На предвиборчих зборах в Долині нарікав п. Романчук на біду селянську, що пливе з того, що спекулянти ввозять дерево, нафту і збіжжє за границю, що податки за високі, а держава видає гроші на непотрібні річі. По тих наріканях заінтерпелював нотар Вевюрский п. Романчука, чому він послуючи через повних шість літ в раді державній, не старав ся усунути єї причини біди селянської? П. Романчук не відповів на єю інтерпеляцію, а жалував ся лише, що п. Вевюрский мучить его інтерпеляціями яко опозиціоніста в парламенті віденським (!) По нашої гадці, п. Романчук дійсно не міг відповісти мериторично на задану інтерпеляцію, бо він лише одиникий раз і то ще в 1893 році пригадав собі біду селянську і здобув ся на сконстатованє факту, що «селянин галицький мало має опіки і з біди виходить за границю». В розправах над законами економічної натури п. Романчук не брав ані разу участі за цілих шість літ хоч в Дѣл-ї яко «Поступишин» критикував без пощади своїх товаришів цесарських, коли они упоминали ся о поміч для селян галицьких.

— **Народна Часопись** в дописі з Надвірнянщини (Романа Банкового) пише про біду, в яку попали жителі підгір'я карпатського через лихву. «Наші красні і колись багаті гори (пише Банковий) представляють страшний вид. Лихварі без ушину і то в найбільше наше свята шарають по горах. Так файно добродушних Гуцулів обгодили, що крім кучі (хатчини) і подертої сорочки не має сирота нічого, і вже ні священників ні панови ні доброму чоловікові увірити нічого не хоче, лише сумує та запиває ся горілкою, коли котрого на те ще стати. При сій нагоді з припорушення моїх громадян і в імені многих людей здертих лихварями складають Вп. п. Вахнянови, нашому руському послови щиро-сердечну подяку за красну і розумну промову в раді державній «про лихву». Най Бог кріпиль сили Ваші! Коли Ви за нами обстаєте і то так щиро, то і ми з Вами і при Вас духом завжди будемо».

— **Ц. к. дирекция почт і телеграфів** пише нам: В наслідок розпорядження ц. к. Міністерства торговлі з дня 21 сїчня 1897 ч. 507 можуть надавати рекомендованих посилок посліплатних у внутрішнім обороті, як також в обороті з Угорщиною і краями окупованими, дальше в обороті з ц. к. урядами почтовими в Туреччині, до котрих допущені суть посилки листові за посліплатною від 1 марта 1897 на стороні адресовій посилки виразити бажанє, щоби стягнена квота зістала переказана до почтової каси щадничої (у Відни або Будапешті) або до якого публичного закладу кредитового. В разі переказання квоти посліплатної до почтової каси щадничої мусить в згаданім бажаню, крім імені надавця (посідаателя конта чекового) і означення почтової каси щадничої, бути подане також і число конта чекового, на котре квота посліплатна має бути записана.

— **„Arbeiter Zeitung“**, орган жиди-соціаліста Адлера у Відни, пише в однім з послідних чисел: «На покритє коштів виборчих надіслали соціалісти німецькі 10.000 марок, бельгійські 500 франків, а в Англії, Швайцарії і Америці збирають ся на єю ціль складки, з чого виходить, що не єсьмо від'особнені, але зводимо бій, що є частиною всеєвітної борби сполученого пролетаріату проти каси визискуючих». (Sic!).

— **Спадщина сироти.** О страшній злочині доносять словацкі часописи. Одна служниця в Капошварі на Угорщині, сирота, дала свою спадщину 200 зр. до переходу свого хрестному вітцю. Сими днями віддала ся сирота за одного

ремісника, а по вінчаню пішла разом з ним до хрестного вітця, що мешкав в сусіднім селі, по тих 200 зр. Вечером вибрали ся з грішми назад до міста. Ледво виїшли з села, напало їх двоє замаскованих людей, кинули ся на чоловіка і убили его, але дівчина встигла утечи. Дома застала лише хрестну матір, котрій оповіла що стало ся. Вскорі надійшов хрестний отець, удаючи, що вертає з коршми. Відтак взяв жінку до сусідної комори і там пошенки стали нараджувати ся. Дівчина мала якесь зле причутє і підслухуючи довідала ся, що єї постановили в ночі удушити. Зараз повідомила о всім жандармерію, котра увязнила обоє супругів. Слідство викрило, що хрестний отець дівчини брав участь в убійстві єї мужа.

— **Іменованє.** Н. Президент Міністрів іменував повітового комісара Володим. Децикевича віде-секретарем міністеріальним в міністерстві справ внутрішніх, — Львівський ц. к. виспий суд краєвий іменував судових практикантів Стан. Бялого і Казим. Кшановського судовими авскультантами.

— **Конкурс.** Виділ тов. «Руска Бесіда у Львові» розписує сим конкурсе на самостійного директора народного театру «Рускої Бесіди у Львові»: Услівя: 1) обняте театру у власний заряд наступає дня 1/4 с. р.; 2) Зложене відповідної кавції; 3) Предложеноє свідочств дотеперішного занятя. Поданя належить внести на письмі найдальше до 15-III. с. р. до виділу тов. «Руска Бесіда у Львові» ринок Ч. 10, де також засягнути можна ближших поясненє.

Вісти з станиславської єпархії.

Номінація: Всеч. о. Омелян Ваньо іменований префектом наук духовної семінарії у Львові (для єпар. стан.) за згодою Еп. Орд. в Станиславові.

Всеч. о. Іван Ших завідатель деканату сучавського на Буковині іменований дійсним деканом.

Всеч. о. Володимир Ступницький парох в Кудринцях наділений відзнаками крилошанськими.

Преп. о. Антін Левицький парох в Хомякові полувив похвалу за ревність пастирську.

Зревігнував з презенти на парохію Молодятин reg. coll. преп. о. Льонгін Раковский, парох в Боднарові.

Приняті в пропозицію на парохію Молодятин (поновно) І. Преп. оо.: Шухевич Теодор парох в Садагурі, П. Глібовицький Лев парох в Тюдеві, Ш. Балицький Алекс. завідатель в Лосєчи. В списі: 1. Садовський Михайл, 2. Дрогомирецький Корнеліо, 3. Сумик Андрей, 4. Левицький Ант., 5. Балицький Денис, 6. Лелет Онуфрій, 7. Гуглевич Ксенофонт, 8. Мудрак Константин, 9. Капустинський Алекс., 10. Сербинський Яків, 11. Петрицький Павло.

Візвано до канон. інституції: Преп. о. Аполінарія Калужняцького експозита в Пишківцях на парохію Космирин дек. буцацького. Преп. о. Іосифа Чубатого експозита в Білявинцях на парохію Кійданів дек. чортківського (обох на другу половину марта).

Віднесено ся до ц. к. Намістництва о згоду на канон. інституцію: Преп. о. Александр Капустинський експозита в Колодзівці на парохію Горошова дек. кудринецького, а о. Ант. Войтхівського катихита при ц. к. гімназії в Бучачі на парохію Петрилів дек. устєцького.

Новопоставлені презвитери: О. Павло Каминський одержав прив. сотруд. в Ляхівцях дек. богородчанського, а о. Михайло Романовський прив. сотруд. в Тисменичанах дек. тисменицького.

В грецьку колегію сьв. Атаназія в Римі приняті укінчені гімназисти: Кирило Чиж і Стефан Бартош.

ПОСМЕРТНІ ✕ ВІСТИ.

О. Корнеліо Соловський, парох в Перемишлянах і Коросні, помер дня 13 с. м., в 48-ім році життя а 23-ім св'язченства.

Від Адміністрації.

Наших Вп. передплатників просимо о надісланє дальшої передплати.

На численні реклямації можемо лиш отсе відповісти, що експедиція у нас виконує ся як найточнійше, отже неправильне доставлюванє часописи або звертанє з дописками «unbekannt» а вкінці й цілковите запропащуванє висланих чисел приписати треба органам почтовим.

На руки нашої адміністрації передали: для «Союза» Веч. о. Корн. Кузик з Махнева 1 зр., Вп. Теоф. Барановський зі Львова 1 зр., Вп. Н. Кумановський з Німшина 1 зр. Веч. о. Волод. Винярський з Іванівки 2 зр.; для бідних учеників Вп. П. Чопоновський з Кракова 1 зр.; для «Правди» Вп. Єрот. Пигуляк з Черновець 0:35 зр. — Пересилки передано після призначеня.

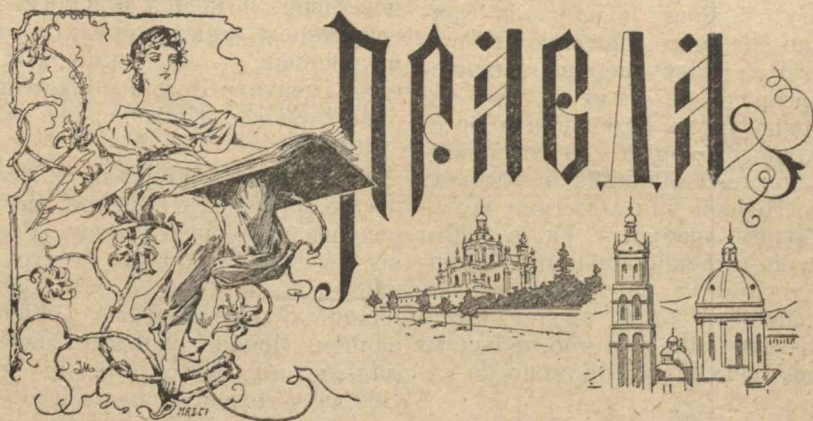
Руска справа в роках 1891—1894

Ціна 50 кр. в. а.

НАПИСАВ Н. В.

3 пересилкою 55 кр.

Дістати можна в книгарні Тов. ім. Шевченка, або в Ставропільській.

ілюстроване письмо для руского народу
виходить у Львові під редакцією

Антоня Березинського

ТИЖДНЕВО КОЖДОЇ ПЯТНИЦІ.

Буде подавати поезії, повісті, життєписи з портретами, поучаючі статі з історії, письменства, господарства, промислу, вісти про читальні, вісти політичні і суспільні. Крім того буде містити часть забавну.

Передплата річно 4 р., піврічно 2 р., чвертьрічно 1 р., за границею 8 рубл. (піврічно 4 рублі).

Редакция, администрация і експедиция Львів, ул. св. Миколая 13.

АГЕНЦІЯ ЧАСОПИСИЙ А. ЛЯНДОВСКОГО

у Львові, Пасаж Гавсмана (Гранд-Готель) 7-?

приймає передплату на всі часописи у всяких
языках і доставляє їх до дому без всякої доплати.

„ДНІСТЕРЪ“

ТОВАРИСТВО ВЗАЇМНИХ ОБЕЗПЕЧЕНЬ

у Львові в домі „Просвіти“ Ринок ч. 10.

перше і одинокє руске товариство асекураційне, припоручене Всч. Духовенству і всім вірним через Ем. Кард. Митр. і Преосв. Еп. Ординариати всіх трьох Епархій, обезпечав будинки, худобу, господарські знаряди, збіжжє в зерні і соломі, сіно в стогах і будинках против шкід огневих за можливо найнижшою оплатою.

Школи ліквідувє ся і виплачує ся сейчас по пожарі а договори заключені з першими Товариствами контрасекраційними подають „Дністрови“ можливість обезпечувати і виплачувати і найвищі суми.

Поліси „Дністра“ приймає Банк краєвий при повичках гіпотечних.

На жите можна обезпечати ся через „Дністеръ“ після всіх можливих комбінацій в Товаристві взаїмних обезпечень в Кракові, котре дає як найкористийші услїва і видає поліси і квїти в рускїм язїщі.

Товариство взаїмного кредиту „Дністеръ“, стоваришенє зареєстрованє з обмеженою порукою, приймає від своїх членів і третїх лиць вклади до опроцентованя по 5%. Гарантія цілковита. Удїли по 50 корон. Позички удїляють ся тільки властителям реальностей, вільних від тягарів, за порукою двох членів. З позичок відтягає ся десята часть на удїл.

Зголошенє о удїленє аґенції в місцевостях де „Дністеръ“ не є заступлений, приймають ся.
(7-?)

Т. А. КАЛІЧЕК.

Робітня

убрань жіночих

у Львові, Ринок ч. 25.,

(I. поверх)

приймає всілякі замовленя і виготовляє їх з густом і елеґанцією після найсвіжіjších журналів.
7-?

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ

приймає замовленя і посередничить в закупнї:

Сьвітло церковне

вирост з фабрики Іа по 70 зр., Па по 64 зр. за 100 кїл. лосо фабрика.

Вино

в бочках о 135 літрах, а то Самородне почавши від 70 зр. за бочку лосо місце продукції.

Зі складів висилає: КАВУ по 5 кїл. посилках почт. в ціні по: зр. 9-20, 10-20, 10-70, 11-20, а спецїальність по 12-20 франко ВІНО в 5 кїл. барилках по зр. 3-—, 3-70, 4-10, 4-90 франко. — Інші товари по умірених цінах.
1-12

КНИГАРНЯ

„Наукового Товариства імени Шевченка“

у Львові, уліця Академічна ч. 8.

продає слїдуєчі книжки:

„Правда“ письмо літер.-політ. з року 1878, 76, 77, 79, від 89—94 по	200 ар.
XI. (1878) 2 том 1 зр.: XIII. (часть літ.)	—50 „
„Зоря“ письмо літерат.-наукове рочи. III, V, VI. (1885) без бібл. Зорі	300 „
рочники VIII. (1887) IX. (1888) X. і XI. по 5 зр., а XII., XIII., XIV., XV. і XVI. по	600 „
Д-р Огоновский. Історія рускої літерат. II. 3 зр. III. 4 зр., IV.	100 „
„ „ Studien auf dem Gebiete der ruth. Sprache	150 „
Гальшка Острожска	—15 „
Остап Вересай, картина хромолїтографічна	—50 „
Михайло Драгоманів. Галицько-руське письменство	—15 „
Куліш. Шекспірові твори перекл. ч. I. (давнє 3 зр.)	100 „
„ Чорна Рада, повість	—80 „
„ Хуторна поезія	—50 „
„ Крашанка	—20 „
Юрій Федькович. Довбуш	—10 „
„ Повісти і оповіданя	—20 „
„ Як козам роги виправляють	—10 „
Д. Млака. Руска хата, Буковинський альманах	—60 „
Іван Нечуй. Повісти і оповіданя	—30 „
„ Сьвітлогляд українського народа	—30 „
„ Кайдашева сім'я	—50 „
„ Навіжена, повість	—20 „
„ Над Чорним морем	—90 „
„ Хмари, повість	150 „
„ Причепка, повість	150 „
„ Микола Джеря, повість	—80 „
„ Поміж ворогами	—50 „
„ Попалєсь	—16 „
Ф. Заревич. Бондарівна	—10 „
Дрозд. В гостях добре, дома ліпше (опов.)	—50 „
Евг. Горничий. Орлеанська Діва, перекл. стих.	—35 „
Гуцул і Гуцулка, дві картини олійні по	—50 „
Пам'ятковє число „Зорі“ в ювілей Русалки Дні- стрової	—50 „
Д-р Ом. Калітовский. Апокрифічна література	—35 „
О. Партицкий. Провідні ідеї в письмах Тараса Шевченка	—35 „
„ Темні місця в слові о полку Ігореві	140 „
„ Слово о полку Ігоревім	—80 „
„ Скандинавщина в давній Русі	—20 „
„ Історія старинна Галичини	300 „
М. Вовчок. Народні оповіданя, I. 45 кр., II. 35 кр. III.	—40 „
О. Стодольский. Етнографія Славянщини	—12 „
М. Пар. Надельмаєр, апостол свободи	—10 „
Н. Устиянович. Повісти	—85 „
Байда. Одисей плавники	—10 „
„ Одисей ч. I. II.	220 „
І. Н. О вихованю. Підручник для жєнщин	—30 „
Іван Франко. Жіноча неволя в руских піснях на- родних	—85 „
„ Захар Беркут, образ гром. життя Ру- си в XIII.	130 „
„ Доповненє до Правди	100 „
„ Фавст, трагедія Гєтєго	150 „
„ Наші коляди, студія	—20 „
„ Без праці	—20 „
„ Украденє щастє, драма	—30 „
„ Лис Микита	—50 „
„ Нарис історії філософії	—30 „
„ Абу Казємові каңдї	—20 „
Деніс. З ріжних країв і народів	—20 „
Гр. Григорієвич. Шляхта ходачкова, комедія	—15 „
І. Ланска. Обрусєтєй, повість з рос. життя, 2 ч.	—60 „
О. Обачний. Соціалісти межі семинаристами	—15 „
Григ. Квітка. Маруся, оповіданє	—10 „
Яков Миколаєвич. Опис повіта Каменецкого	100 „
Др. Юл. Цєлевич. Історія скиту Манявєкого	120 „
Закон о загальнім ополченю	—45 „
Н. Гоголь. Оповіданя	—35 „
„ Вечерні	—10 „
„ Мертві душі, повість	180 „
С. Нагнїбїда. Про руску правопись	—05 „
Абгар Солтан. При стрїлецькій ватрі	—40 „

Поїзди залїзниць

від 1 н. ст. мая 1896 після львівського часу.

Відходять зі Львова.

до Кракова	5-16	9-16	10-31	3-26	7-21	11-36
„ Підволочиск	6-36 п	—	10-03	2-47 п	—	11-21 п
„ (з Підзамча)	6-50 п	—	10-25	3-01 п	—	11-43
„ Черновець	6-46 п	—	10-01	3-21 п	—	10-51
„ Стрия	5-58	—	10-11	3-41 п	7-58	—
„ Рави рускої	—	—	9-51	—	7-41	—
„ Янова	—	—	10-21	3-36*	—	9-31
„	—	—	—	1-41**	—	—

Приходять до Львова

Зь Кракова	5-46	9-31	2-06	7-31	9-21	10-06
„ Підволочиск	8-41	3-10	5-46	—	—	10-41 п
„ (на Підзамче)	—	8-18	2-54	5-21	—	10-26 п
„ Черновець	—	8-04	2-37	6-49	—	10-31 п
„ Стрия	—	8-36	2-27	—	10-46	12-36
„ Рави Рускої	—	8-51	—	6-21	—	—
„ Янова	—	8-26	6-04	—	9-30	—

*) В недїлі і сьвята не курсують.

**) Лише від 16 червня до 31 серпня тільки в недїлі і сьвята.

Тї числа, в котрих підчеркнені мїнути чорною лінійкою, означають пору нічну від 6:00 год. до 5:59 год. вранці.

Поспїшні поїзди напечатані товстими буквами і означені буквою п., поїзди блискавичні, при котрих нема во- зів III. класи, буквою б.

Львівський час розрізняє ся від середньо-європейського (залїзничого) о 36 мїнут, іменно коли після середньо-європейського часу єсть година 10, то після львівського єсть 10 год. 36 мїн.